

Polki i Polacy o równości małżeńskiej

wyniki sondażu
Stowarzyszenia Miłość Nie Wyklucza
2018

MAŁŻEŃSTWA
DLA WSZYSTKICH

Spis treści

Wprowadzenie	2
Polki i Polacy o formalizacji związków	4
Poparcie dla różnych metod formalizacji związków osób tej samej płci	4
Kto popiera, kto jest przeciw	6
Poparcie dla małżeństw cywilnych osób tej samej płci a wiek	6
Poparcie dla związków partnerskich a płeć	7
Poparcie dla małżeństw cywilnych osób tej samej płci	7
Postawy wobec równości małżeńskiej a polityka	8
Poparcie dla związków partnerskich a preferencje wyborcze	8
Poparcie dla małżeństw cywilnych osób tej samej płci a preferencje wyborcze	9
Czy osoba nadal byłaby skłonna głosować na preferowaną partię, gdyby ta opowiedziała się za związkami partnerskimi?	10
Czy osoba nadal byłaby skłonna głosować na preferowaną partię, gdyby ta opowiedziała się za małżeństwami cywilnymi osób tej samej płci?	11
Podsumowanie	13
Nota metodologiczna	14

Wprowadzenie

Przedstawiamy wyniki nowego sondażu dotyczącego postaw wobec równości małżeńskiej, zrealizowanego na zlecenie Stowarzyszenia Miłość Nie Wyklucza.

W kwietniu 2018 roku Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza zleciło przeprowadzenie badania sondażowego na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie osób powyżej 15 roku życia, poświęconego postawom Polek i Polaków wobec równości małżeńskiej. Pragnęliśmy się przekonać, jak owe postawy zmieniły się w ciągu ostatnich trzech lat, a więc od czasu poprzedniej edycji naszego badania.

Wyniki

Polki i Polacy o formalizacji związków

Nie był to łatwy okres dla społeczności LGBT+ przede wszystkim za sprawą klimatu politycznego.

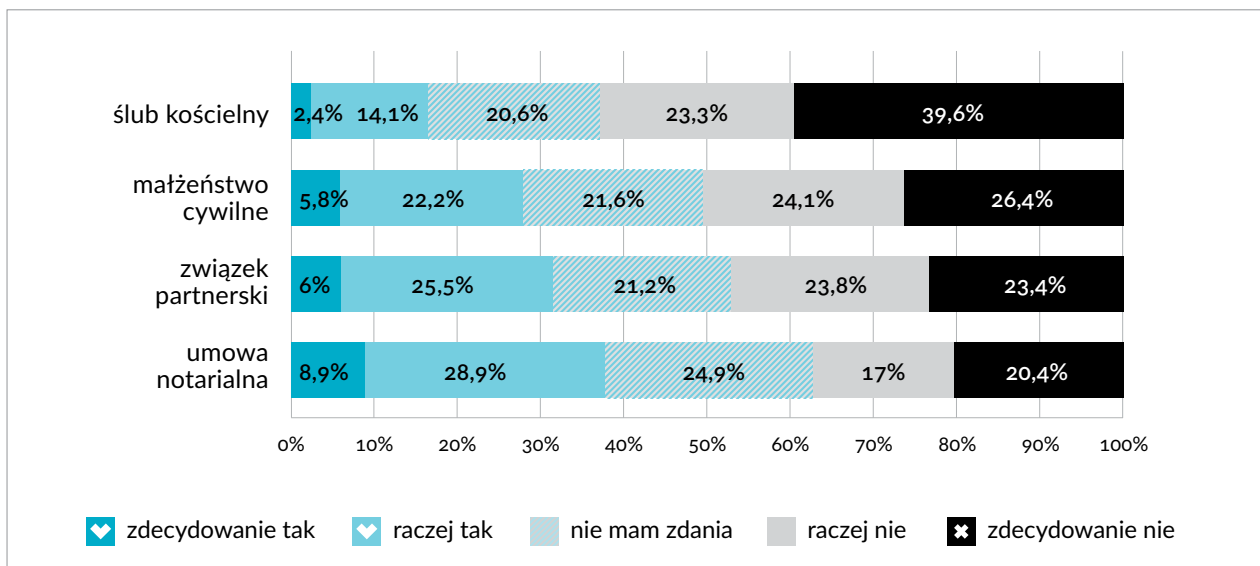
Przedstawiciele partii rządzącej stanowczo sprzeciwiają się nie tylko postulatom formalizacji związków osób tej samej płci, ale również walce z mową nienawiści, z dyskryminacją ze względu na orientację seksualną czy prowadzeniu edukacji antydyskryminacyjnej w szkołach. Co więcej władza daje jednoznaczne przyzwolenie na homofobiczne wypowiedzi w sferze publicznej, m.in. parlamentarzystów i parlamentarzystek.

Dlatego nie jest zaskakujące, że w przypadku poparcia dla formalizacji związków partnerskich odnotowano pewne spadki – aczkolwiek obraz nie jest tak prosty, jak by się mogło wydawać.

Najbardziej popieraną przez respondentów i respondentki formą jest umowa notarialna (ok. 38% poparcia). Nastąpił tu znaczący spadek w porównaniu z rokiem 2015, kiedy umowy notarialne cieszyły się poparciem blisko połowy badanych. Spadło również poparcie dla związków partnerskich – z 37% do 31%. Natomiast poparcie dla małżeństw cywilnych i kościelnych osób tej samej płci pozostało na takim samym poziomie, jak trzy lata temu.

wykres 1

Poparcie dla formalizacji związków osób tej samej płci 2018

Polki i Polacy o formalizacji związków

Warto też odnotować niezwykle ważną rzecz. Otóż **w ciągu trzech lat zdecydowanie ubyło przeciwników formalizacji**. W 2015 roku ponad 52% badanych nie chciało związków partnerskich osób tej samej płci, a ponad 60% było przeciwko małżeństwom cywilnym. Obecnie odpowiednie odsetki wynoszą 46% i 50%. To nadal bardzo dużo, pamiętajmy jednak, że przeciwników ubywa mimo niezwykle sprzyjającej dla nich koniunktury politycznej.

Zdecydowanie wzrosły odsetki osób wybierających opcję „Nie mam zdania”. To spodziewany wynik. Skoro przy obecnym układzie sił w parlamencie formalizacja nie wchodzi w grę, respondenci mogą sobie pozwolić na brak opinii, bo nie wierzą, że poparcie cokolwiek zmieni. Jednocześnie fakt ten należy uznać za cokolwiek optymistyczny, powiększa się bowiem grupa potencjalnych partnerów dialogu ze społecznością LGBT+ i potencjalnych przyszłych sojuszników.

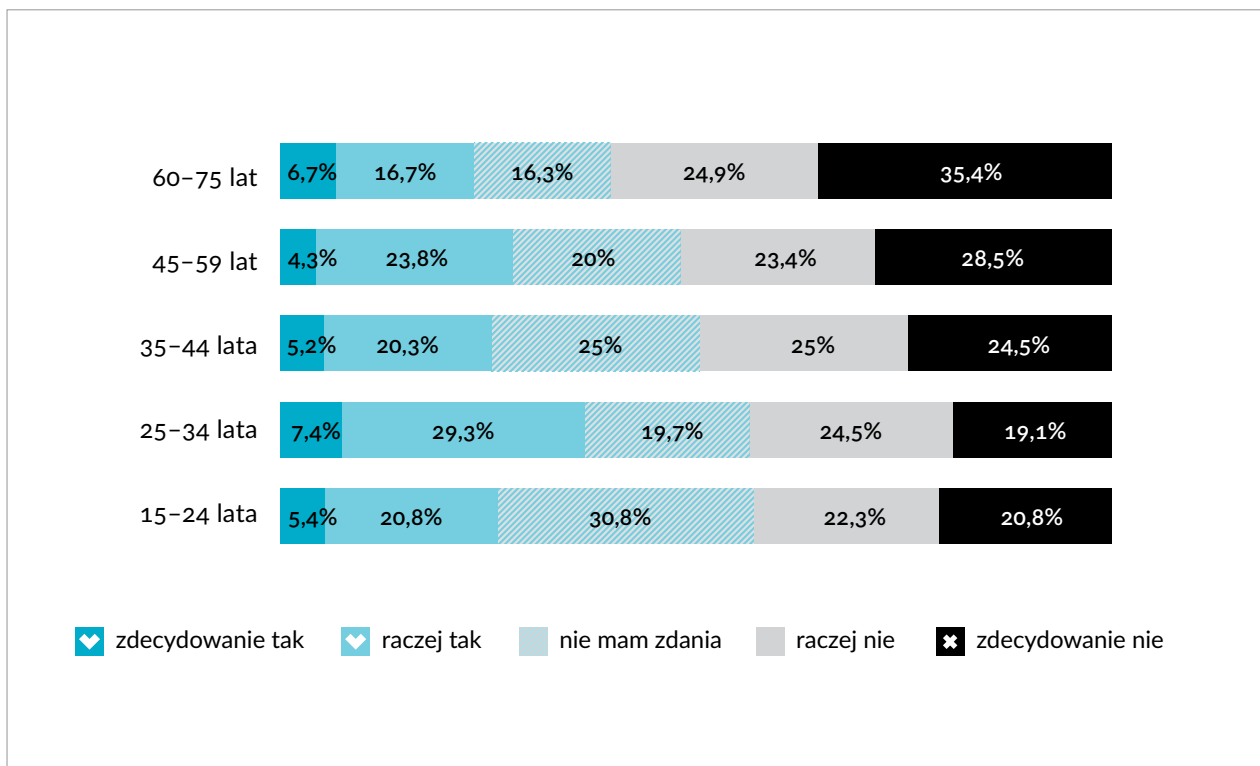
Kto popiera, kto jest przeciw

Poparcie dla związków partnerskich i małżeństw osób tej samej płci jest zdecydowanie wyższe wśród osób młodych, przede wszystkim w wieku 25–34 lata, najniższe zaś wśród osób powyżej 60 roku życia.

Związki partnerskie i małżeństwa osób tej samej płci mają nieco więcej zwolenniczek niż zwolenników. Wynik ten, podobnie jak rozkład dotyczący wieku, spotykamy też w innych badaniach, m.in. przeprowadzonych przez [CBOS](#).

wykres 2

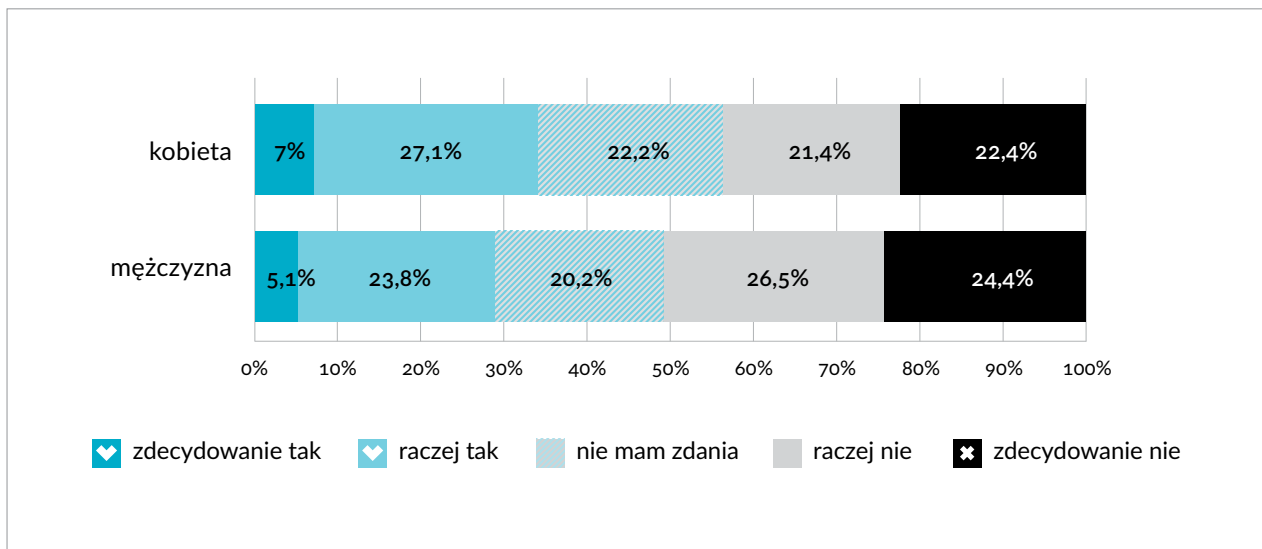
**Poparcie dla małżeństw
cywilnych osób tej samej płci
a wiek
2018**

Kto popiera, kto jest przeciw

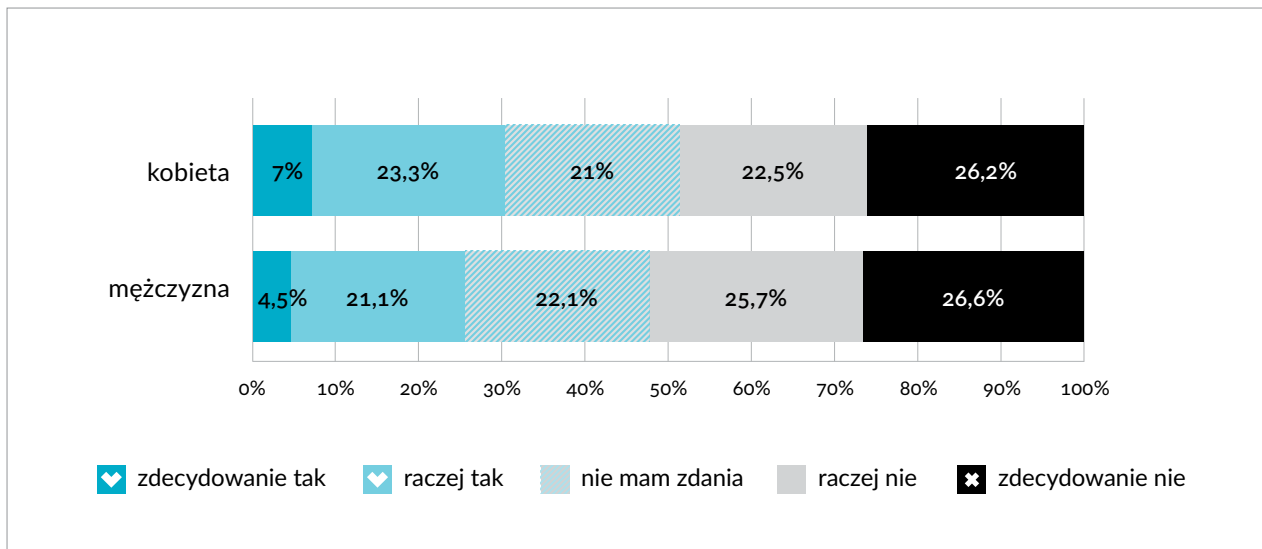
wykras 3

Poparcie dla związków partnerskich a płeć 2018

wykras 4

Poparcie dla małżeństw cywilnych osób tej samej płci a płeć 2018

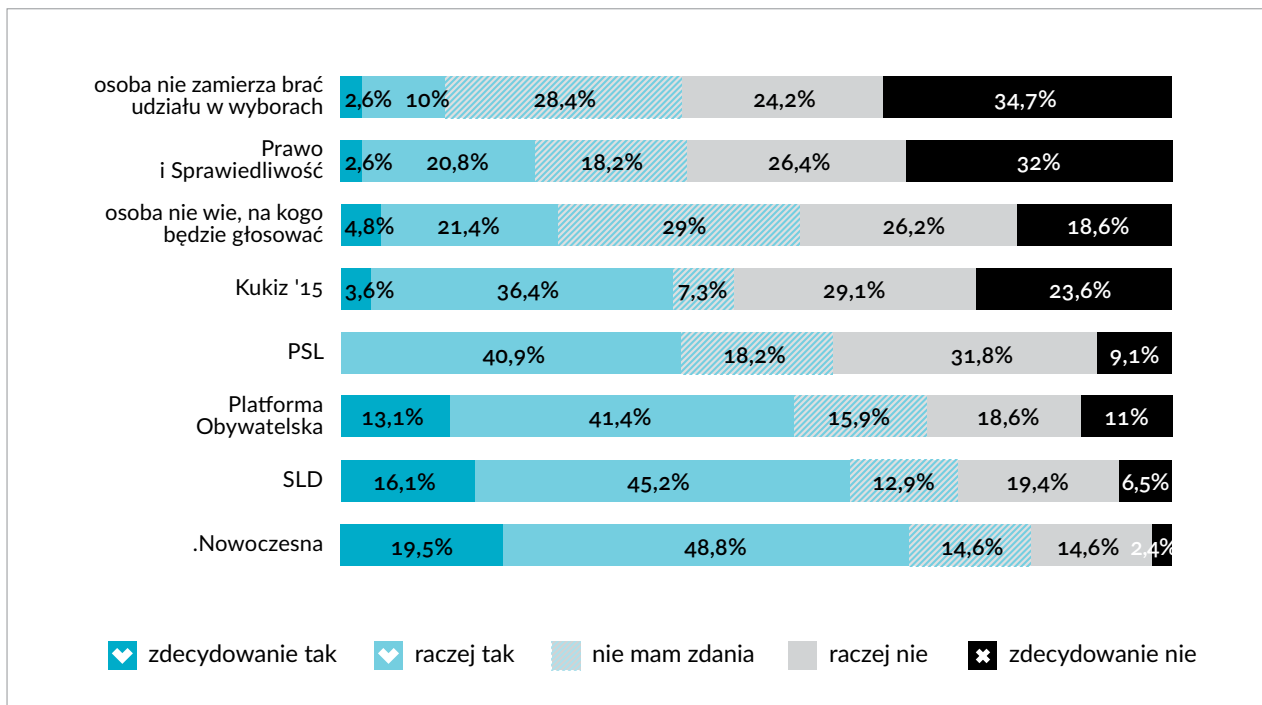

Postawy wobec równości małżeńskiej a polityka

W badaniu zadano też respondentom i respondentkom pytanie, którą partię polityczną popierają. Spośród ugrupowań dostatecznie reprezentowanych w próbie by można je było uwzględnić w rzetelnej analizie, równość małżeńska cieszy się największym poparciem wśród elektoratu .Nowoczesnej – prawie 70% wyborców i wyborczyń tej partii opowiada się za związkami partnerskimi, a około 65% za małżeństwami cywilnymi osób tej samej płci. Na drugim miejscu znalazł się Sojusz

Lewicy Demokratycznej, następnie Platforma Obywatelska. Polskie Stronnictwo Ludowe i ugrupowanie Kukiz '15 zamieniają się miejscami zależnie od pytania; wyborcy i wyborczynie Polskiego Stronnictwa Ludowego w większym procencie popierają związki partnerskie, natomiast wyborcy i wyborczynie Kukiz'15 są nieznacznie bardziej przychylni małżeństwom osób tej samej płci (poparcie wynosi wśród nich około 38%).

wykrzes 5
Poparcie dla związków partnerskich a preferencje wyborcze
2018

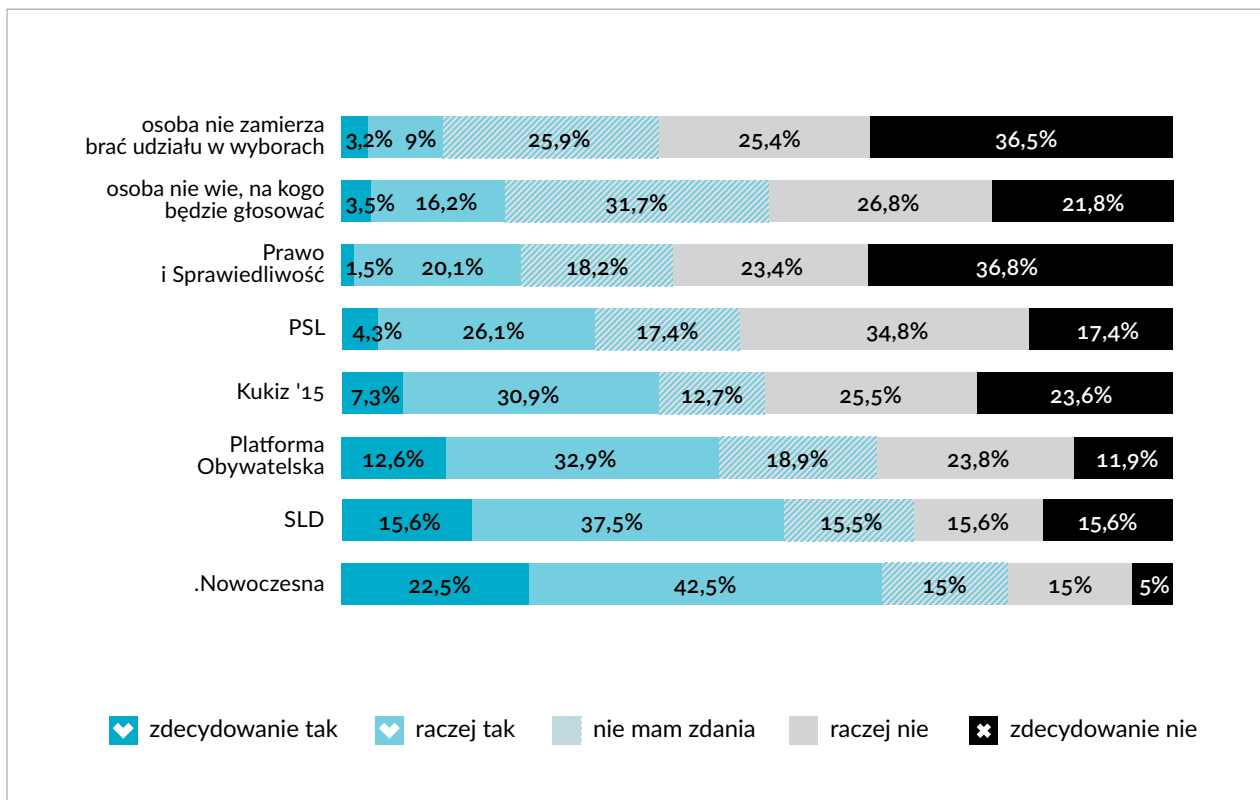
Postawy wobec równości małżeńskiej a polityka

Zgodnie z oczekiwaniami, najmniej skory do poparcia związków partnerskich i małżeństw jest elektorat Prawa i Sprawiedliwości, aczkolwiek nawet w przypadku tej partii około jednej piątej osób wybrało

opcję „Zdecydowanie tak” lub „Raczej tak”. Najniższe odsetki odnotowano wśród osób, które albo nie zdecydowały się na kogo chcą głosować, albo też w ogóle nie zamierzają brać udziału w wyborach.

wykres 6

Poparcie dla małżeństw cywilnych osób tej samej płci a preferencje wyborcze 2018

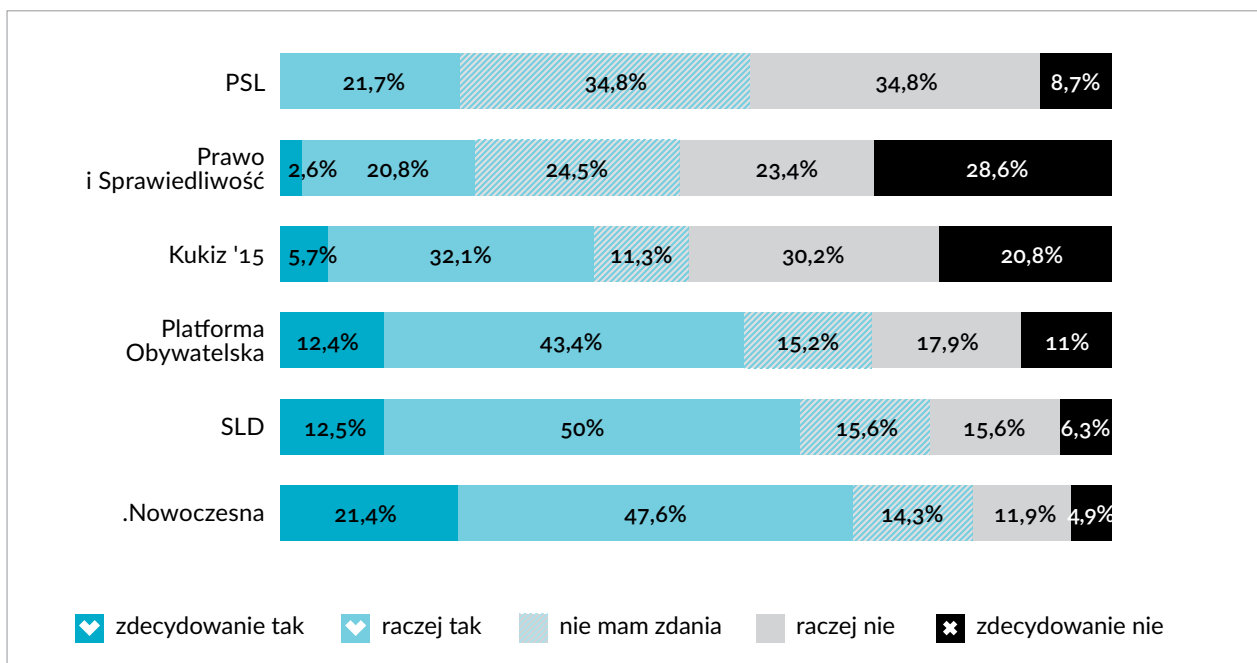
Postawy wobec równości małżeńskiej a polityka

Zapytaliśmy też respondentów, czy nadal głosowaliby na tę samą partię, gdyby zdecydowała się ona poprzeć wprowadzenie małżeństw osób tej samej płci lub związków partnerskich. Poszczególne ugrupowania z pewnością zbierają tego rodzaju informacje na użytek wewnętrzny, co wpływa później na ich program i postulaty. Chcieliśmy się zatem przekonać, które partie mają szczególny interes w tym, żeby odrzucać równość małżeńska lub przynajmniej traktować ją jako temat mało istotny.

Trzeba w tym miejscu poczynić dwie uwagi dotyczące interpretacji wyników. Po pierwsze, co oczywiste, ze względu na sposób sformułowania, poparcie dla partii mogło tylko spaść – nie pytaliśmy o potencjalny przyrost elektoratu. Nie należy zatem wyciągać wniosku, że poparcie równości małżeńskiej to dla każdego ugrupowania polityczna trucizna i działanie niezgodne z własnym interesem. Po drugie musimy pamiętać o ważnej różnicy między procentami i punktami procentowymi. Otóż mamy na myśli procenty; jeśli

wykres 7

Czy osoba byłaby nadal skłonna głosować na preferowaną partię, gdyby ta opowiedziała się za związkami partnerskimi?
2018

Postawy wobec równości małżeńskiej a polityka

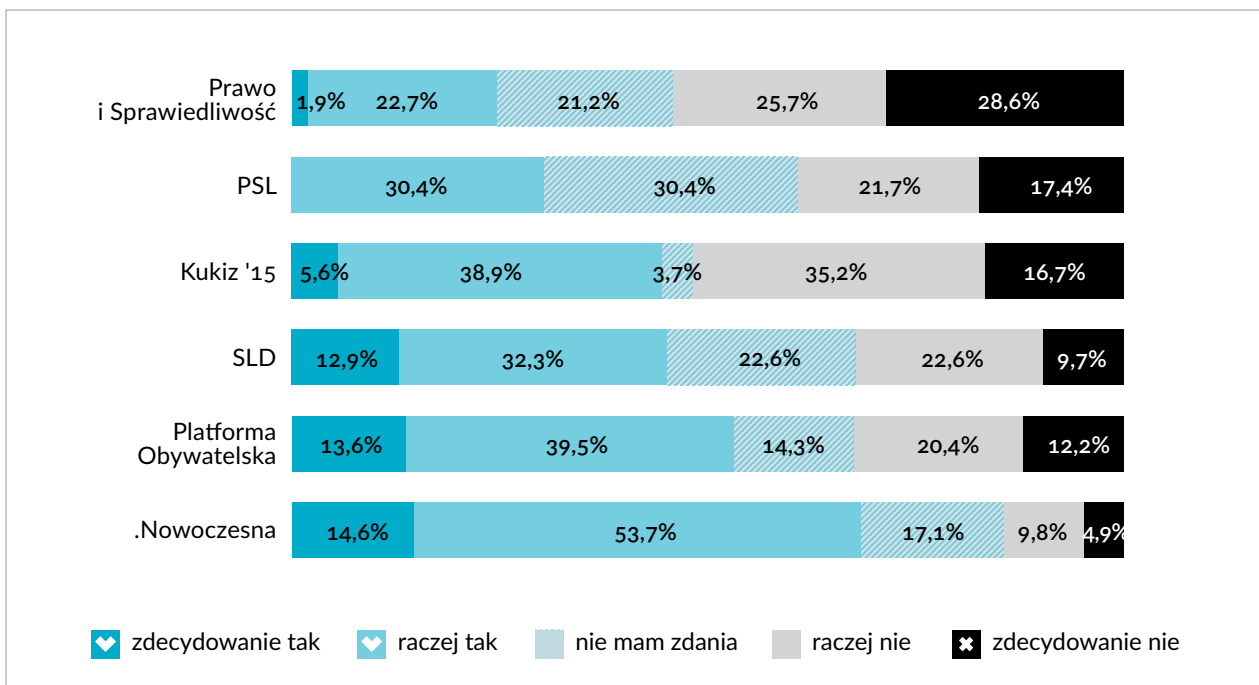
piszemy, że poparcie dla partii A spadłoby o 20% gdyby opowiedziała się za małżeństwami osób tej samej płci, nie mamy na myśli, że straciłaby 20 punktów w sondażach, ale że 20% wyborców i wyborczyń zdecydowałoby się na odejście.

Największy elektorat negatywny związki partnerskie mają w Prawie i Sprawiedliwości oraz w ugrupowaniu Kukiz '15. W obu przypadkach ponad 50% elektoratu nie udzielałoby dłużej swego poparcia. Najmniejsze koszty poniosłyby .Nowoczesna i Sojusz Lewicy Demokratycznej,

aczkolwiek mamy tu do czynienia z kilkuprocentową różnicą na niekorzyść SLD (około 15% wyborców i wyborczyń .Nowoczesnej zadeklarowało, że nie poparłoby jej w razie poparcia związków, natomiast w przypadku Sojuszu Lewicy Demokratycznej odsetek ten wynosi prawie 22%). Platforma Obywatelska znajduje się w niejednoznacznym położeniu. Gdyby zdecydowanie opowiedziała się za związkami partnerskimi, ryzykowałaby utratę blisko 30% osób, które obecnie są skore na nią głosować.

wykr. 8

Czy osoba byłaby nadal skłonna głosować na preferowaną partię, gdyby ta opowiedziała się za małżeństwami cywilnymi osób tej samej płci?
2018

Postawy wobec równości małżeńskiej a polityka

Odrobinę inaczej przedstawia się sytuacja jeśli chodzi o małżeństwa osób tej samej płci. Nowoczesna notuje najniższy spadek, co ciekawe nieznacznie mniejszy, niż w przypadku poparcia związków partnerskich. Sojusz Lewicy Demokratycznej i Platforma Obywatelska mogłyby stracić około 30% wyborców i wyborczyń. W przypadku Prawa i Sprawiedliwości oraz Kukiz '15 znów ponad 50% nie chciałoby dłużej zaznaczać kandydatów i kandydatek tych partii na kartach wyborczych.

Spośród osób, które zadeklarowały, że nie chcą brać udziału w wyborach około 10% byłoby skłonnych zmienić zdanie i pójść do urn, gdyby któraś z partii opowiedziała się za związkami lub małżeństwami – aczkolwiek oczywiście jesteśmy tu na poziomie deklaracji, bo przecież takie partie już są, więc najwyraźniej fakt, że mają to w programie „nie dotarł” do tych respondentów lub nie zachęcił ich w odpowiednim stopniu.

Dzięki tym danym łatwiej można zrozumieć, dlaczego poszczególne partie polityczne z w określony sposób podchodzą do równości małżeńskiej. Szczególnie wymowne są dane na temat Platformy Obywatelskiej, często krytykowanej za brak zdecydowanego poparcia dla postulatów społeczności LGBT+, którego można wszak oczekiwać od ugrupowania, przedstawiającego się jako centrowe i proeuropejskie.

Pamiętajmy przy tym, że wyjaśnienie nie oznacza usprawiedliwienia. Zadaniem partii politycznych nie jest wyłącznie schlebienie swym wyborcom i wyborczyniom, ale też dialog z nimi i przekonywanie do rozmaitego rodzaju rozwiązań dobrych z punktu widzenia państwa i społeczeństwa.

Podsumowanie

W ciągu ostatnich trzech lat, wskutek klimatu politycznego, który wyjątkowo nie sprzyja równości osób LGBT+, nastąpił pewien spadek poparcia dla formalizacji związków osób tej samej płci. Odsetek przeciwników poszczególnych rozwiązań – związków partnerskich albo małżeństw cywilnych – utrzymuje się na wysokim poziomie. Jednak i w tej ostatniej grupie notujemy spadki. Polki i Polacy, pytani o formalizację, częściej wybierali odpowiedź „trudno powiedzieć”, co świadczy, że przynajmniej zmniejsza się liczba osób jednoznacznie niechętnych równości małżeńskiej.

Fakt ten oznacza, że dla społeczności LGBT+ poszerzają się możliwości dialogu, choć nie będzie on łatwy. Tym większy gniew budzi polityka obecnych władz, z powodu której ową szansę tak trudno wykorzystać, gdyż głos naszej społeczności jest brutalnie wykluczany z debaty publicznej. W tej sytuacji szczególnie obowiązek spoczywa na partiach odwołujących się do wartości liberalnych, by edukowały swój elektorat w zakresie równości małżeńskiej.

Nota metodologiczna

Badanie zostało przeprowadzone metodą CAPI (computer assisted personal interview czyli wywiad przeprowadzany osobiście przez ankietera, z wykorzystaniem urządzeń mobilnych) w kwietniu 2018 roku przez Danae sp. z.o.o. na reprezentatywnej próbie 1010 Polek i Polaków powyżej 15 roku życia. Pytano przede wszystkim o poparcie dla różnych metod formalizacji związków jednopłciowych. Co ważne, tak samo sformułowane pytanie zadano w badaniu Postawy wobec równości małżeńskiej w Polsce, zrealizowanym przez Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza w maju 2015 roku. Dzięki identycznemu sformułowaniu pytania i zastosowaniu identycznej metody doboru próby uzyskano w pełni porównywalne wyniki.

Polki i Polacy o równości małżeńskiej

Raport: Jan Dzierzgowski
Projekt graficzny i skład: Marianna Wybieralska

Publikacja dostępna na licencji:
Uznanie autorstwa–Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe
CC BY-SA 4.0

Warszawa 2018

Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza
ul. Wspólna 61/102
00-687 Warszawa
kontakt@mnw.org.pl
mnw.org.pl

